

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අධි-ශක්ති අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වෘත්තීය හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි තෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2022

මාර්තු - 2025

BMGT E3045 - සංකාර්ය කළමනාකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : අටයි (08)

කාලය : පැය 03 යි

ඕනෑම ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01

අ) “සංකාර්ය කළමනාකරණය” යනු කුමක්ද? සංවිධානයකට එහි ඇති වැදගත්කම හා කාර්යභාරය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) ව්‍යාපාරයක සමස්ථ සාර්ථකත්වයට, සංකාර්ය කළමනාකරණය කෙසේ බලපායිද? පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) අලෙවි සහ මූල්‍ය වැනි ක්ෂේත්‍ර සහ සංකාර්ය කළමනාකරණය අතර ඇති වෙනස කුමක්ද?

(ලකුණු 05)

ඈ) සංකාර්ය කළමනාකරණයේ වර්තමාන නැඹුරුතා දෙකක් හඳුනාගෙන විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 02

- අ) සංකාර්ය කළමනාකරණය තුළ නිෂ්පාදන නිර්මාණකරණයෙහි කාර්යභාරය කුමක්ද? (ලකුණු 05)
  - ආ) නව භාණ්ඩයක නිර්මාණකරණයේදී, සංකාර්ය කළමනාකරුවකු මුහුණපාන අභියෝග මොනවාද? (ලකුණු 05)
  - ඇ) නව භාණ්ඩයක් නිර්මාණය කිරීම කෙරෙහි, ගෝලීය වෙළඳපොළේ බලපෑම කෙසේවිය හැකිද? (ලකුණු 05)
  - ඈ) සමහර ප්‍රමුඛ සමාගම් (උදාහරණ ලෙස Apple, Toyota) ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන නිර්මාණකරණය (product design) සාර්ථක ලෙස මෙහෙයුම් කාර්යය සඳහා යොදාගෙන ඇත්තේ කෙසේද? (ලකුණු 05)
- (මුළු ලකුණු 20)**

ප්‍රශ්න අංක 03

- අ) සංකාර්ය කළමනාකරණය තුළ පුරෝකථනය යනු කුමක්ද යන්න සහ එය වැදගත් වන්නේ ඇයිද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)
  - ආ) පුරෝකථන ක්‍රමයක් තෝරාගැනීමේදී සලකාබැලිය යුතු සාධක පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)
  - ඇ) ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක පුරෝකථන ක්‍රම අතර ඇති වෙනස, එකිනෙකට උදාහරණ ඉදිරිපත් කරමින් දක්වන්න. (ලකුණු 05)
  - ඈ) 'Hot Food' සමාගම තම අවන්හලේ සතිපතා තක්කාලි සොස් භාවිතය පුරෝකථනය සඳහා සාතීය සුමටන ක්‍රමය (Exponential smoothing) භාවිතා කරයි. මාර්තු මාසයේ පළවන සතිය සඳහා එහි පුරෝකථිත ප්‍රමාණය බෝතල් 200 ක් වුවද එම සතිය සඳහා සත්‍ය භාවිතය බෝතල් 300 ක් විය. කළමනාකරු ඇල්ෆා (α) අගය 0.70 ලෙස භාවිතා කරන්නේනම්, මාර්තු මාසයේ දෙවන සතිය සඳහා පුරෝකථිත භාවිතය බෝතල් වලින් ගණනය කරන්න. (ලකුණු 05)
- (මුළු ලකුණු 20)**

ප්‍රශ්න අංක 04

අ) ව්‍යාපාරයක් සඳහා ධාරිතා සැලසුම් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වන්නේ ඇයිද යන්න පැහැදිලි කරන්න.
(ලකුණු 05)

ආ) නිෂ්පාදන සංවිධානයක ධාරිතා සැලසුම්කරණ තීරණ කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක කවරේද?
(ලකුණු 05)

ඇ) ABC සමාගම, ඉහලයන පරිගණක ඉල්ලුමට මුහුණදීම සඳහා තම ආයතනය ප්‍රසාරණය කළ යුතු බව තීරණය කරයි.

තීරණයන් වූයේ එක්කෝ එය විශාල පහසුකම් ඇතිව අමතර පිරිවැයක් දරා (රු. 50 000) ප්‍රසාරණය කිරීම හෝ නැත්නම් සුළු ප්‍රමාණයෙන් ප්‍රසාරණය කර නැවත අවුරුදු 03 න් මෙම ප්‍රශ්නය කළමනාකරණය විසින් සලකා බැලීමය.

පහත සඳහන් ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් ඇතිවිය හැකි බවට කළමනාකරණය ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

- ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇතිවිය හැකිවීම 0.60
- පහළ ඉල්ලුමක් ඇතිවිය හැකිවීම 0.40

එක් එක් විකල්ප සඳහා මාසික ලාභය පහත පරිදි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

- ඉල්ලුම ඉහල නම් විශාල පහසුකම් සහිතව කල ප්‍රසාරණය සඳහා ලාභය රු. 100,000 එසේම එම ප්‍රසාරණය සඳහා ඉල්ලුම පහළ නම් ලාභය රු. 60,000
- සුළු වශයෙන් ප්‍රසාරණය කල විට ඉල්ලුම පහළ නම් ලාභය රු. 50,000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත.
- සුළු වශයෙන් ප්‍රසාරණය කල විට ඉහළ ඉල්ලුමක් ලදහොත්, තවදුරටත් එය ප්‍රසාරණය කලයුතුද යන්න සලකා බලයි. එම අවස්ථාවේ නැවත ප්‍රසාරණය සිදුකල හොත්, මාසික ලාභය රු. 70,000 ක් වන අතර තවදුරටත් ප්‍රසාරණය නොකළහොත් අපේක්ෂිත ලාභය රු. 45,000.

(i) තීරණ අවස්ථා, තීරණ සහ එහි සම්භාවිතා සහ අපේක්ෂිත ලාභයන් ඇතුලත් කර තීරණ රුකක් අඳින්න.

(ලකුණු 05)

(ii) ABC සමාගම කුමක් කලයුතුද යන්න තීරණ රුකක් විසඳීම මගින් තීරණය කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 05

අ) සංකාර්ය කළමනාකරණය තුළ පහසුකම් ස්ථානගත කිරීමේ තීරණ සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක මොනවාද?

(ලකුණු 05)

ආ) ව්‍යාපාරයක දුර්වල පහසුකම් ස්ථානගත කිරීමේ තීරණවල ප්‍රතිඵලයක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) සේවා ආයතන සහ නිෂ්පාදන ආයතන අතර ස්ථානගත කිරීම සම්බන්ධ තීරණ වෙනස්වන්නේ කෙසේද යන්න පහදන්න.

(ලකුණු 05)

ඈ) යම් නගරයක ව්‍යාපාරයක් ස්ථානගත කිරීමේ තීරණයට, එම ප්‍රදේශයේ තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් තිබීම කෙසේ බලපායිද යන්න පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 06

අ) නිෂ්පාදිත (product) බිම් සැලසුම සඳහා උදාහරණයක් ලෙස දේශීය ව්‍යාපාරයක් ඉදිරිපත් කර, එහි දෙපාර්තමේන්තු/ අංශ ස්ථානගත කරන ආකාරය රූපානුසාරයෙන් පෙන්වන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) එකලස් මගක ඉටුකල යුතු කාර්යයන් අනුපිළිවෙලින් පහත වගුවේ සඳහන් කර ඇත. පැයක් තුළ අපේක්ෂිත නිමවුම ඒකක 40 කි.

කාර්යය	කාර්ය කාලය (තත්ත්ව)	ආසන්නතම පෙර කාර්ය
A	60	නැත
B	12	A
C	35	B
D	55	A
E	10	D
F	50	E
G	05	F, C

- (i) ඉහත කාර්යයන් සඳහා ක්‍රියාකාරකම් ඡාලය ගොඩනගන්න.
- (ii) අපේක්ෂිත නිමවුම් අනුපාතයට ලගාවීම සඳහා අදාළ වක්‍රීය කාලය තත්ත්ව වලින් ගණනය කරන්න.
- (iii) න්‍යායාත්මකව පැවතිය යුතු අවම වැඩ මධ්‍යස්ථාන ගණන කොපමණද?
- (iv) එකිනෙක වැඩ මධ්‍යස්ථානයට කුමන කාර්යය/ කාර්යයන් පැවරිය යුතුද යන්න දක්වන්න.
- (v) මාර්ගයෙහි කාර්යක්ෂමතාවය ගණනය කරන්න.

(එක් කොටසකට ලකුණු 03 බැගින්)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 07

අ) රැකියා නිමවුම් නිර්මාණයෙහි අරමුණු විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) වැඩ මැනීමේ ශිල්ප ක්‍රම දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) එක්තරා භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ කාර්ය කොටස් (මූලිකාංග) පහ පිළිබඳ පහත තොරතුරු දී ඇත.

කාර්ය කොටස (මූලිකාංග)	නිරීක්ෂිත සාමාන්‍ය කාලය (විනාඩි වලින්)	කාර්යසාධන අනුපාතය	සංඛ්‍යාතය
1	0.96	0.96	1.0
2	1.45	1.10	1.0
3	3.33	1.00	0.33
4	1.24	0.90	1.0
5	1.18	1.05	1.0

(i) එක් එක් කාර්ය කොටස (මූලිකාංගය) සඳහා සාමාන්‍ය කාලය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(ii) මෙම කාර්ය සඳහා කාල දීමනා සාධකය 15% ලෙස භාවිතා කරයි නම්, එක් එක් කාර්ය කොටසට (මූලිකාංගයට) අදාළ ප්‍රමත කාලය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(iii) පැයක සම්මත නිමවුම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 08

අ) දේශීය ව්‍යාපාරයක තොග කළමනාකරණයේ අරමුණු පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) තොග ප්‍රතිපත්ති හා සම්බන්ධිත පිරිවැය වර්ග පිළිබඳ පහදන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) කාර්යක්ෂම තත්ත්ව පාලන පද්ධතියක් ක්‍රියාවට නැංවීමේදී, සාමගම් මුහුණපාන අභියෝග කවරේද? ඒවා වලක්වාගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)